

EMILIO DE CAPITANI

ENDINE EUROOPA PARLAMENDI ÜKSUSE (LIBE) JUHATAJA, PRAEGU EUROOPA LIIDU ÜLDKOHTU JA EUROOPA KOHTU KÜLALISPROFESSOR JA STRATEEGILINE PROTSESSIADVOKAAT

TÖÖKOGEMUS

1.12.2011 – praeguseni

Õppejõud – külalisprofessor

(2012–2015; 2021–2024)

Pisas asuv Scuola Superiore St Anna

(instituut DIRPOLIS), loengukursus Euroopa Liidu põhiõiguste ning vabaduse, turvalisuse ja õigusega seotud poliitika teemal

(2015–2020) Queen Mary's Law School (London)

professor Mitsilegase juhtimisel

(2016–2017) Università Statale di Milano

säästva arengu strateegia Euroopa mõõtme kursus (õigusteaduse magistriprogrammi raames, mida juhtis prof Nerina BOSCHIERO)

(2008–2013) Ülikool L'Orientale (Napoli):

- politoloogia teaduskond
- kaks korda aastas toimuv magistrikursus teemal „Storia e politica dell'integrazione europea“ 2025–2029
- (Euroopa integratsiooni ajaloo ja poliitika kursus edasijõudnutele)

Liikmesus

2024: programmi re:Constitution nõuandekogu liige.

Berliinis asuv, kuid selgelt euroopaliku suunitlusega programm on üks suurimaid kodanikuühiskonna algatusi õigusriigi põhimõtte kaitsmiseks ja edendamiseks ELis.

2024: mittetulundusühingu Fundamental Rights European Experts Group (FREE Group) tegevdirektor.

Mittetulundusühing registreeritud Belgia ametlikus väljaandes 20. septembril 2012

(ettevõtja nr 0848.756.136).

Fundamental Rights European Experts Group (FREE Group) on Belgia vabaühendus (Association Sans But Lucratif (ASBL)), mis on registreeritud Belgia ametlikus väljaandes: nr 304011.

Põhikirja artiklite 3 ja 4 kohaselt keskendub rühm seirele ning õppe- ja tutvustustööle Euroopa Liidu vabaduse, turvalisuse ja õigusega seotud poliitika valdkonnas. Samas raamistikus jälgib rühm ka ELi meetmeid liidu väärtuste ja põhiõiguste kaitsmisel ja edendamisel liikmesriikides, nagu on nõutud Euroopa Liidu lepingu artiklites 2, 6 ja 7.

Selles ametis:

- tegin mitu algatust Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitleva avaliku arutelu edendamiseks Roomas (Fondazione Basso), Firenzes (Euroopa Ülikool-Instituudis koos professor Deirdre CURTINiga), Washingtonis (Washingtoni ülikoolis koos professor Francesca Bignamiga) ja Brüsselis (koos professor De Bruyckeriga);
- algatasin ELi ja liikmesriikide kohtutes mitu strateegilist vaidlust, näiteks: Euroopa Liidu Üldkohtus, kus käsitleti õigusloome läbipaistvust a) 22. märtsi 2018. aasta kohtuasjas **T- 540/15** Euroopa Parlamendi vastu kolmepoolsete kohtumiste dokumentidega tutvumise võimaldamise kohta, b) 25. jaanuari 2023. aasta kohtuasjas **T- 163/21** Euroopa Liidu Nõukogu vastu seoses nõukogu töörühma seadusandlike ettevalmistavate dokumentidega tutvumise võimaldamisega ning c) 25. septembri 2023. aasta kohtuasjas **T- 590/23** ELi õigusloome läbipaistvuse kohta (ELi toimimise lepingu artikli 15 lõige 2) ja Euroopa Liidu Nõukogu vastu seoses ebaseadusliku tavaga piirata seadusandlike ettevalmistavate dokumentidega tutvumise võimalust. Samuti olin seotud Euroopa Kohtu otsusega ELi broneeringuinfo direktiivi proportsionaalsuse kohta (vt eelotsus kohtuasjas **C-222/20**).

Varasem ja muu liikmesus

- 2012 – Euroopa Ülikool-Instituudi (Firenze) rändepoliitika keskuse (MPC) nõuandekogu liige
- Teaduskomitee liige ja akadeemilise konsortsiumi professor: UNINETTUNO vt <http://www.uninettuno.it/Portal/fr/comitatoscIentoconti.aspx>
- Aastatel 1981–1985 vastutasin ka piirkondlike uuringute eest Pavia ülikoolis (professor Gianfranco MORI juhtimisel)
- Samuti kuulun Franco Bassanini juhitud mõttekoja ASTRID Euroopa institutsioonide töörühma, mida juhib Giuliano AMATO
- Aastatel 2011–2013 pidasin Trieri Euroopa Õigusakadeemia (ERA) ja Maastrichti Euroopa Avaliku Halduse Instituudi (EIPA) kutsel mitu korda ettekandeid ja osalesin aruteludel Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud teemadel (läbipaistvus, andmekaitse, Schengeni koostöö, Frontexi tulevik jne)

Üksuse juhataja Euroopa Parlamendi peasekretariaadis

Euroopa Parlament

1985–2011

Alates 1. juulist 1998: Euroopa Parlamendi liidu sisepoliitika peadirektoraadis (IPOL) olin kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) sekretariaadi juhataja. LIBE-komisjon on alates Amsterdamis lepingu jõustumisest 1999. aastal vastutanud kogu ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud poliitika ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta rakendamise eest.

(1998–1996) Euroopa Parlamendi presidentuuri peadirektoraadis juhtisin institutsioonidevaheliste suhete teenistust, mis jälgib institutsioonidevahelist otsustusprotsessi. Institutsioonidevahelisel tasandil olin Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talituse (Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, OPOCE) halduskomitee asendusliige. Sellel ametikohal toetasin aktiivselt ja edukalt kodanikele vaba juurdepääsu võimaldamist Euroopa Ühenduste Teataja elektroonilisele versioonile (uue veebiportaali EUR-Lex kaudu) ja Euroopa Ühenduse õigusaktide andmebaasile (CELEX).

(1996–1994) 1994. aastal (Euroopa Liidu lepingu jõustumine) osalesin Euroopa Parlamendi esimeses kaasotsustamis-lepitusüksuses ning juhtisin II peadirektoraadi üksust, mis vastutas

nõukogu ühiste seisukohtade ja komisjoni ettepanekute parlamendikomisjonidele sisemiseks konsulteerimiseks („saisines“) edastamise eest. 1996. aastal vastutasin Euroopa Parlamendi õigusloome töövoo teise põlvkonna infotehnoloogilise rakenduse eest (ITER, toimib praeguseni). Et muuta selline töö usaldusväärsemaks ja jälgitavamaks ka üldsuse jaoks, võtsin kasutusele laiale üldsusele mõeldud teabejagamisevahendi, st õigusloome vaatluspunkti (OEIL – Observatoire Européen Institutionnel et législatif).

(1994–1987) Pärast ühtse Euroopa akti jõustumist 1987. aastal abistasin ma raportööri (Christopher Prout) Euroopa Parlamendi kodukorra (eelkõige seadusandlike menetlusi käsitleva V peatüki) läbivaatamisel ning juhtisin II peadirektoraadis esimese institutsioonidevahelise koordineerimisrühma (Groupe Neunreither) sekretariaati. Sellel ametikohal oli minu ülesanne ka Euroopa Parlamendi esimese infotehnoloogilise töövahendi (projekt „AP-TECOM“) loomine. Peale selle aitasin luua parlamendi tõlketeenistuste jaoks esimese õigusloometekstide mudelite kogumi ning korraldada läbirääkimisi esimeste institutsioonidevaheliste seadusandlike programmide üle.

(1987–1985) 1. mai 1985 – 1987: töötasin II peadirektoraadis (parlamendikomisjonid ja delegatsioonid) mitme parlamendikomisjoni heaks, mis tegelesid transpordi, kodukorra ja petitsioonide, välispoliitika, õigusküsimuste ja piirkondliku ühtekuuluvuse teemadega.

Institutsiooniliste ja õigusküsimuste teenistuse koordinaator ja vastutav isik

1973–1985

Lombardia maavalitsus

Institutsiooniliste ja õigusküsimuste teenistus, mida abistasid kõrgetasemeline teadustöötajate ja ekspertide komitee rahvusvahelise, põhiseadusliku ja piirkondliku õiguse valdkonnas (Comitato di Coordinamento legislativo); vastutasin õigusaktide koostamise ja maakondade ministeeriumide (Assessorati) esitatud ettepanekute läbivaatamise eest ning suhete eest teiste Itaalia maakondade, keskvalitsuse, parlamendi ja konstitutsioonikohtuga.

Aastatel 1981–1985 aitasin kaasa maakondade presidentide konverentsi jaoks maakondadevahelise tugivahendi (CINSEDO – Centro interregionale di studi e documentazione) loomisele ja korraldamisele. Hiljem sai sellest Itaalia ministrite nõukogu esimehe nõuandev organ.

Aastatel 1975–1980 osalesin Lombardia maakonna sekretariaadi esindajana töörühmades, mis tegelesid seadusega nr 387/75 ette nähtud Itaalia avaliku halduse reformiga. Töörühmad aitasid koostada presidendi dekreedid (nr 616/77 ja 617/77), millega muudeti maakondade ja riigi tasandi ministeeriumide pädevusjaotust (ainupädevus ja jagatud pädevus).

5.10.1971–15.12.1973 töötasin Lombardia maavalitsuse presidendi kabinetis.

HARIDUS

14.7.1972

UNIVERSITÀ STATALE DEGLI STUDI (MILANO)

- Lõpetasin politoloogia eriala

28.10.1969

UNIVERSITÀ CATTOLICA DEL SACRO CUORE (MILANO)

- Lõpetasin õigusteaduse eriala

OSKUSED

Leian, et minu 40aastane kogemus seadusandluse valdkonnas (alates madalamast, st piirkondlikust tasandist, kuni kõrgeima, st Euroopa tasandini) on küllaltki tähelepanuväärne eelis. Oskan üsna edukalt luua ka meeskonnavaimu ning olen kogenud teenistuja.

KEELED

Itaalia keel (emakeel)

Prantsuse keel (vaba keelekasutus)

Inglise keel (väga hea)

SOOVITUSED

Soovituste saamiseks tuleks võtta ühendust järgmiste isikutega:

Lombardia maakonna endised presidendid:

Piero BASSETTI,

Giuseppe GUZZETTI

Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni endised esimehed:

Hedy D'ANCONA,

Graham WATSON,

Ana PALACIO-VALLERSUNDI,

Jorge Salvador HERNANDEZ-MOLLAR

Jean-Louis BOURLANGES

Jean Marie CAVADA

Gerard DEPRez

Juan Fernando LOPEZ AGUILAR

Professorid ja teadustöötajad:

Giuliano AMATO,

Franca Bassanini,

Henri LABAYLE,

Jorg MONAR,

Deidre CURTIN,

Giuseppe CATALDI,

Marc ROTENBERG,

Francesca BIGNAMI

ARVUTIOSKUSED

Oracle, Windowsi kontoritarkvara, Power Point, Drupal, Wordpress

MUU

18.9.1980–4.7.1997 registreeritud advokaat (Avvocato) Milano advokatuuris

Juhiluba: sõiduauto (B-kategooria)

Harrastused: fotograafia, ratsutamine, purjelauasõit ja kergejõustik (teivashüpe)

Viimased publikatsioonid

- (2023) Artikkel „*Passenger name record (PNR) data: how the EU is promoting (virtual) security by actually limiting Passengers' fundamental rights*“ (Broneeringuinfo: kuidas EL edendab (virtuaalset) julgeolekut, piirates tegelikult reisijate põhiõigusi), *European Law Journal*, DOI:10.1111/eulj. 12479;
- (2021) Artikkel „*Trasparenza nell'Unione europea: miraggio o realtà?*“, avaldatud koostöös teiste autoritega koostatud raamatus „*Alla Riscoperta del Parlamento Europeo 1979-2019*“, väljaandja Giappichelli;
- (2020) 14. peatükk „*Progress and Failure in the Area of Freedom Security and Justice*“ (Edusammud ja ebaõnnestumised seoses vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga), Emilio De Capitani, avaldatud raamatus „*EU Law in Populist Times*“; <https://www.cambridge.org/core/books/eu-law-in-populist-times/8903EEBC61AE8C40F4A25FE27883247F>);
- (2019) Emilio De Capitani „*TWENTY YEARS AFTER TAMPERE AND TEN YEARS SINCE THE LISBON TREATY. THE EUROPEAN AREA OF FREEDOM SECURITY AND JUSTICE HAS LOST ITS COMPASS?*“ (Kakskümmend aastat pärast Tampere programmi ja kümme aastat pärast Lissaboni lepingut: kas vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala on kaotanud suuna?), avaldatud väljaandes *Studi Urbinati* V. 70 N. 3–4 (2019);
- (2014) „*The Schengen system after Lisbon: from cooperation to integration*“ (Schengeni süsteem pärast Lissaboni lepingut: koostööst integratsioonini), avaldatud väljaandes *ERA Forum*; juuni 2014, 15. kd, 1. väljaanne, lk 101–118, väljaandja SPRINGER;
- (2013) Schengeni arengut ja Euroopa ameteid (kaasautor Francesca Ferraro) käsitlevad artiklid väljaandes „*Prove di Europa Unita*“, avaldatud Giuliano Amato ja Roberto Gualtieri koordineerimisel (väljaandja Passigli);
- (2012) Emilio De Capitani „*Da „Schengenland“ allo „Spazio europeo di libertà, sicurezza e giustizia*““, avaldatud Sonia Alfano ja Adriano Varrica koostatud väljaandes „*Per un contrasto europeo al crimine organizzato e alle mafie. La risoluzione del Parlamento Europeo e l'impegno dell'Unione Europea*“, FrancoAngeli, ISBN 978-88-568-47/6-5;
- (2011) „*Impact of the EU accession to ECHR*“ (ELi Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise mõju), avaldatud väljaandes *Italian Yearbook of International Law*;
- (2011) „*Relations between EU Internal and External Security*“ (ELi sise- ja välisjulgeoleku vahelised seosed) (kaasautor Francesca Ferraro), *European Report* 2010, väljaandja Il Mulino;
- (2010) „*Unione Europea e Segreto di Stato*“, http://www.astridonline.it/Riforma-de/Studi-e-ri/De-Capitani_Unione_europea_segreto-Stato.pdf;
- (2010) „*The democratic accountability of the EU's Area of Freedom, Security and Justice ten years on*“ (ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala demokraatlik vastutus kümme aastat hiljem), avaldatud väljaandes „*The area of Freedom, security and justice ten years on. Successes and future challenges under the Stockholm programme*“, Euroopa Poliitikauuringute Keskus, Brüssel, 2010, ISBN 978-94-6138-034-0;
- (2010) „*The Evolving Role of the European Parliament in the AFSJ*“ (Euroopa Parlamendi muutuv roll vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal) avaldatud

väljaandes Monar, Jörg (toimetaja), „The Institutional Dimension of the European Union’s Area of Freedom, Security and Justice“, Cahiers du Collège d’Europe / College of Europe Studies, 11. kd, ISBN 978-90-5201- 615-3pb;

- (2009) Emilio De Capitani „*The possible role of the European Parliament in evaluating EU judicial cooperation in criminal matters*“ (Euroopa Parlamendi võimalik roll kriminaalasjades tehtava ELi õiguslase koostöö hindamisel), konverents „Monitoring and evaluation mechanisms in the field of EU judicial cooperation in criminal matters“, Maastricht, 2.–3. juuni 2009, avaldatud aadressil <http://www.europeanrights.eu>;
- (2009) „*Le Parlement européen et les parlements nationaux face à la réalisation de l’espace de liberté, de sécurité et de justice*“, avaldatud väljaandes *Revue française d’administration publique* 2009/1 (nr 129), lk 206, väljaandja E.N.A. I.S.B.N. 9782909460130DOI 10.3917/rfap.129.0035, avaldatud aadressil <https://shs.cairn.info/revue-francaise-d-administration-publique-2009-1-page-35?lang=fr>;
- (2008) Emilio De Capitani „*L’AZIONE DEL PARLAMENTO EUROPEO NELLA PROMOZIONE DEI DIRITTI FONDAMENTALI*“ väljaandes „Per un rilancio del progetto europeo“, Giovanni Grasso, Rosaria Sicurella isbn:881414186X.